

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 487/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. augusta 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. E. H., Ž., zastúpeného advokátom Mgr. M. G., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/118/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. E. H. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. februára 2013 doručená sťažnosť Ing. E. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 118/2011.

2. *Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: «Okresný súd Žilina vydal dňa 25. 01. 2011 Rozsudok, sp. zn.: 14 C/10/2008-257, ktorým návrh navrhovateľa/sťažovateľa zamietal.*

Navrhovateľ/sťažovateľ podal v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku prvého stupňa odvolanie, v ktorom žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a určil, že výpoveď z 08. 08. 2007 daná navrhovateľovi/sťažovateľovi odporcom je neplatná. Ďalej žiadal, aby bola odporcovi uložená povinnosť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku vyplatiť navrhovateľovi/sťažovateľovi náhradu priemernej mzdy, ktorú špecifikoval v petite návrhu.

Krajský súd v Žiline vydal dňa 21. 06. 2011 Rozsudok, sp. zn.: 5 Co/118/2011-291, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdil.

Dňa 16. 05. 2012 podal Generálny prokurátor Slovenskej republiky na Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 25. 01. 2011, sp. zn.: 14 C/10/2008-257 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina z 21. 06. 2011, sp. zn.: 5 Co 18/2011-291...

Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal dňa 28. 11. 2012 Uznesenie, sp. zn.: 2 M Cdo 9/2012, ktorým rozhodol, že mimoriadne dovolanie prokurátora Slovenskej republiky odmieta, a to z dôvodu, že: „Zo súdneho spisu vedeného vo veci Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že nedošlo k riadnemu doručeniu napadnutého rozsudku krajského súdu splnomocnenému zástupcovi žalobcu...“

Nekonaním Krajského súdu, čo do procesnej povinnosti doručiť rozhodnutie právnomu zástupcovi sťažovateľa, dochádza ku kontinuálnemu porušovaniu základného práva sťažovateľa garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...»

3. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po vykonanom dokazovaní o sťažnosti sťažovateľa nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn.: 5 Co/118/2011 porušil právo Ing. H... garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajskému súdu Žilina v konaní pod sp. zn. 5 Co/118/2011 prikazuje konať bez zbytočných prietahov, teda bez zbytočných prietahov doručiť rozsudok Krajského súdu v Žiline z 21. 06. 2011, sp. zn.: 5 Co/118/2011-291 splnomocnenému zástupcovi sťažovateľa: Mgr. O. H., bývajúcemu v Ž.

3. Ing. E. H... priznáva finančné zadostučinenie v sume 4 000,- Eur... ktoré je mu Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacoch od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť Ing. E. H... trovy konania...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože okresný súd doteraz právoplatne nerozhodol.

7. Z obsahu sťažnosti, jej príloh a dopytom na Okresnom súde Žilina (ďalej len „okresný súd“) ústavný súd zistil, že krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 5 Co/118/2011 z 21. júna 2011. Predmetný spis spolu s rozsudkom sp. zn. 5 Co/118/2011 prevzal späťne okresný súd 9. septembra 2011. Okresný súd doručil rozsudok krajského súdu sp. zn. 5 Co 118/2011 z 21. júna 2011 právnemu zástupcovi sťažovateľa 19. marca 2013.

8. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

9. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

10. V konaní o sťažnosti vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou všeobecného súdu považuje ústavný súd za účinný prostriedok nápravy namietaného protiprávneho stavu, ktorý má sťažovateľ k dispozícii pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

11. Sťažovateľ mohol na ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy využiť a podať sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi príslušného súdu v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva. Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

13. Účelom sťažnosti proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou (m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok nápravy podľa zákona o údoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

14. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažnosť na prietahy v konaní sťažovateľ doručil predsedníčke krajského súdu 9. januára 2013, teda krátky čas pred podaním sťažnosti na ústavnom súde (28. februára 2013); uvedená skutočnosť bráni sama osebe zabezpečiť vykonanie účinných prostriedkov nápravy v takom krátkom čase. Z uvedeného dôvodu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nesplnil podmienku prípustnosti sťažnosti vyžadovanú v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

15. Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti konštatoval, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu neposkytol označenému porušovateľovi jeho práv účinný právny prostriedok nápravy proti jeho prípadnej nečinnosti a nepreukázal ani to, že uvedenú podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Nad rámec uvedeného bolo ústavným súdom zistené, že sťažovateľom označený porušovateľ (krajský súd) vo veci rozhodol 21. júna 2011 a celý spis doručil okresnému súdu 9. septembra 2011, ktorý následne zabezpečoval doručenie odvolacieho rozsudku účastníkom. Strane sťažovateľa bol potom doručený 19. marca 2013 (pozri bod 7). Takýto procesný postup (doručovania odvolacieho rozhodnutia) vyplýva z § 225 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Z uvedeného potom vyplýva, že prípadným porušovateľom sťažovateľom označených práv mal byť v okolnostiach danej veci označený okresný súd, a nie krajský súd. Okresný súd však sťažovateľ, kvalifikovane zastúpený advokátom, nenamietal, pričom podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

17. Sťažovateľ namietal prieťahy v konaní krajského súdu, ktorý v okamihu podania sťažnosti nedisponoval so spisom už viac ako 1 a pol roka (od 9. septembra 2011). Z uvedeného vyplýva, že krajský súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (28. februára 2013) nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a teda nemohol ani porušovať sťažovateľom v sťažnosti označené práva. V čase doručenia jeho sťažnosti ústavnému súdu (28. februára 2013) už vo veci sťažovateľa mohol konať len okresný súd, proti ktorému sťažnosť nesmeruje.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2013